

Purim- Don't let the 'י become a 'ה /Yehoshua Grunstein

Introduction / הקדמה

<https://www.stlyrics.com/lyrics/fiddlerontheroof/doyouloveme.htm>

(Tevye)...It's a new world... A new world. Love. Golde..." Do you love me?

(Golde) Do I what?

(Tevye) Do you love me?

...(Golde) Do I love you? For twenty-five years I've washed your clothes, Cooked your meals, cleaned your house, Given you children, milked the cow. After twenty-five years, why talk about love right now?

(Tevye) Golde, The first time I met you Was on our wedding day...But my father and my mother Said we'd learn to love each other. And now I'm asking, Golde; Do you love me?

(Golde) I'm your wife

(Tevye) "I know..." But do you love me?

(Golde) Do I love him? For twenty-five years I've lived with him, Fought him, starved with him, Twenty-five years my bed is his, If that's not love, what is?

1) Source / מקור

Rabam's Code (Laws of prayer 1/1-2

It is a positive Torah commandment to pray every day...this commandment obligates each person to offer supplication and prayer every day and 1) utter praises of the Holy One, blessed be He; 2) then petition for all his needs with requests and supplications; 3) and finally, give praise **and thanks to God** for the goodness that He has bestowed upon him;

הרמב"ם, הלכות תפלה ונשיאת כפיים, פרק א/הלכה

מצות עשה להתפלל בכל יום...חיוב מצוה זו כך הוא; שיהא אדם מתחנן ומתפלל בכל יום, (1) ומגיד שבחו של הקדוש ברוך הוא, (2) ואח"כ שואל צרכיו שהוא צריך להם בבקשה ובתחנון, (3) ואחר כך נותן שבח והודיה ל' ה' על הטובה שהשפיע לו;

מודים אנחנו לך שאתה הוא ה' אלהינו ואֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו לְעוֹלָם וָעֶד, צור חַיִּינו, מִגֵּן יִשְׁעֵנו אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. עוֹדָה לְךָ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינו הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשֻׁמוֹתֵינו הַפְּקָדוֹת לְךָ, וְעַל גִּסְיִיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל גִּבְלֹאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרֵב וּבִקֵּר וְצָהָרִים. הַטּוֹב - כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם - כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ, מַעֲוֹלָם קוִיֵּנו לְךָ. **שולחן ערוך, או"ת, סימן נ"א/ט'-**

"מזמור לתודה" יש לאומרה בנגינה, שכל השירות עתידות ליבטל חוץ ממזמור לתודה. א מזמור לתודה: הריעו ליהוה, כל-הארץ. ב עבדו את-יהוה בשמחה; באו לפניו, ברגנה. ג דעו-- כי יהוה, הוא אלהים: הוא-עשנו, ולא (ולו) אנחנו-- עמו, וצאן מרעיתו. ד באו שִׁעְרֵי, בְּתוֹדָה--חֲצִרְתִּיו בְּתִהְלָה; הוֹדוּ-לוֹ, בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ. ה כִּי-טוֹב יְהוָה, לְעוֹלָם חֲסִדוֹ; וְעַד-דֹּר וָדֹר, אֱמוּנָתוֹ.

2) Choice of Phraseology / בחירת הביטוי

איכה פרק ג' - אֲנִי הַגִּבֹּר רָאָה עֵינִי, בְּשִׁבְטִי עֲבָרְתוֹ. אוֹתִי נָהָה וַיִּלֶּךְ, חֲשֹׁךְ וְלֹא-אוֹר. אַךְ כִּי יִשֶּׁב יִהְיֶה יְדוֹ, כָּל-הַיּוֹם...גַּם כִּי אֲזַעַק וְאֶשׁוּעַ, שְׁתֵּם תִּכְלֹתַי. ...דֶּרֶךְ קִשְׁתּוֹ וַיִּצִּיבֵנִי, כַּמֶּטֶרֶא לַחֹץ...הִשְׁבִּיעֵנִי בְּמַרְוֵרִים...זָכַר-עֵינִי וּמַרְדִּי, לַעֲנֶה וְרָאשׁ. ... כִּי חֲסִדִּי יְהוָה כִּי לֹא-תָמוּ, כִּי לֹא-כָלוּ רַחֲמָיו. חֲדָשִׁים, לְבָקָרִים, רָבָה, אֱמוּנָתְךָ. ...

3) Explanation \ הסבר

Tractate Berachot 60b- When one gets up, he says:
"My G-d, the soul that You've given me is pure....
Blessed be You, G-d, Who returns souls to dead
bodies." When one hears the rooster, one says:
"Blessed be He Who has given the rooster the ability
to distinguish between day and night." When one
opens his eyes, one says: "Blessed be He Who opens
eyes." ...When one gets dressed, one says: "Blessed
be He Who dresses the naked."

מסכת ברכות דף ס' עמוד ב'-

כי מתער, אומר: "אלקי, נשמה שנתת בי טהורה...
ברוך אתה ה' המחזיר נשמות לפגרים מתים". כי
שמע קול תרנגולא, לימא: "ברוך אשר נתן לשכוי
בינה להבחין בין יום ובין לילה". כי פתח עיניה, לימא:
"ברוך פוקח עורים"... כי לביש, לימא: "ברוך מלביש
ערומים".

שכיח

Shachiach means frequent or common.

שכוח

Shachuach means forgotten.

4) Proof \ ראיה

שולחן ערוך, או"ת, סימן רי"ט/א-ב-

ארבעה צריכים להודות; יורדי הים כשעלו ממנה והולכי מדבריות כשיגיעו לישוב ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה
חבוש בבית האסורים ויצא...ומה מברך? "ברוך אתה ה', אלוקינו מלך העולם, הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב"

Explanation of the Mishna Berura [Ibid 4]-

"He Who bestows good upon the obligated": This
means **that even to those who are guilty**, G-d still
bestows good.

R' Yaakov Kamenetsky

(Emet l'Yaakov on the Code of Jewish Law, OC 219:2, page 104)-

...Since one says, 'Who bestows good upon
the obligated,' it is like he is saying Vidui [the
Confession].... And thus it could be that the toda is
also a confession, in other words, "I got more than I
deserved."

הסבר המשנה ברורה [שם ד']-

"הגומל לחייבים טובות":

פירוש: אפילו לאותם שהם חייבים, עם כל זה גומל
להם טובות.

הרב יעקב קמנצקי

[אמת ליעקב על אורח חיים רי"ט:ב, עמ' קד]-

...דכיון שמזכיר "הגומל לחייבים טובות", אם כן הוי
ליה כמו וידוי... ואפשר דתודה גם כן משום וידוי הוא,
כלומר "הגיע אלי יותר ממה שצריך לי"

5) Practical Ramification

מסכת שבת כ"ד עמוד א'-

איבעיא להו; מהו להזכיר של חנוכה בברכת המזון?... אמר להו רב ששת כתפלה; מה תפלה **בהודאה**, אף ברכת המזון
בהודאה

שולחן ערוך, או"ת, תרפ"ב/א-

כל שמונת ימי חנוכה אומר "על הנסים"... ובתפלה בברכת מודים ואם לא אמר אין מחזירין אותו

שולחן ערוך, או"ת, תרצ"ג/ב-

אומר על הנסים כלילה וביום: הגה: ואם לא אמרו אין מחזירין אותו